

It-Tlieta 15 ta' Jannar 2013

P7_TA(2013)0007

Aspetti rigward l-iżvilupp tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali fuq ir-riżorsi ġenetiċi**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2013 dwar aspetti rigward l-iżvilupp tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali fuq ir-riżorsi ġenetiċi: l-impatt fuq it-tnaqqis tal-faqar fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw (2012/2135(INI))**

(2015/C 440/07)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tal-1992 dwar id-Diversità Bijoloġika (CBD),
- wara li kkunsidra l-Protokoll ta' Nagoya tal-2010 tas-CBD dwar Access għar-Riżorsi Ġenetiċi u l-Qsim Ġust u Ekwu tal-Benefiċċji li jirriżultaw mill-Użu tagħhom,
- wara li kkunsidra t-Trattat Internazzjonali tal-2011 dwar ir-Riżorsi Ġenetiċi tal-Pjanti għall-Ikel u Agrikoltura,
- wara li kkunsidra t-Trattat ta' Kooperazzjoni dwar il-Privattivi tal-2002,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indiġeni adottata mill-Assemblea Ġenerali fit-13 ta' Settembru 2007,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tal-ILO tal-1989 dwar il-Popli Indiġeni u Tribali (Nru 169),
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Ġodda ta' Pjanti, kif riveduta f'Ġinevra fid-19 ta' Marzu 1991,
- wara li kkunsidra l-Ftehim tad-WTO tal-1995 dwar l-aspetti tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali relatati mal-kummerċ,
- wara li kkunsidra t-Trattat Internazzjonali tal-2002 dwar Riżorsi Ġenetiċi tal-Pjanti għall-Ikel u Agrikoltura (ITPGR) u l-qafas tad-WHO tal-2011 rigward il-vajrus tal-influenza,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 98/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 1998 dwar il-protezzjoni legali tal-invenzjonijiet bijoteknoloġiċi ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-7 ta' Ottubru 2010 dwar l-oġġettivi strateġiċi tal-UE għall-ghaxar Laqgħa tal-Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika (CBD), li se ssir f'Nagoya (il-Ġappun) mit-18 sad-29 ta' Ottubru 2010 ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Reġjuni bit-titolu 'L-assigurazzjoni ta' hajjitna, il-kapital naturali tagħna: strateġija tal-UE għall-bijodiversità sal-2020' (COM(2011)0244),
- wara li kkunsidra l-attivitajiet u r-rapporti tal-Kumitat Intergovernattiv WIPO dwar il-Proprjetà Intellettuali u r-Riżorsi Ġenetiċi, l-Gharfien Tradizzjonali u l-Folklor,
- wara li kkunsidra r-Rapport tal-Laqgħa tal-Grupp ta' Esperti Tekniċi u Legali dwar Gharfien Tradizzjonali Marbut ma' Riżorsi Ġenetiċi fil-Kuntest tas-Sistema Internazzjonali dwar l-Access u l-Qsim tal-Benefiċċji (UNEP/CBD/WG-ABS/8/2, 2009),
- wara li kkunsidra l-istudju mitlub mill-Kumitat għall-Iżvilupp tal-Parlament intitolat 'Drittijiet tal-Proprjetà Intellettuali fuq riżorsi ġenetiċi u l-ġlieda kontra l-faqar', (2011),
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Ramsar tal-1971 dwar l-Artijiet Mistagħdra,

⁽¹⁾ ĠU L 213, 30.7.1998, p. 13.⁽²⁾ ĠU C 371 E, 20.12.2011, p. 14.

It-Tlieta 15 ta' Jannar 2013

- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni dwar il-Kummerċ Internazzjonali fl-Ispeċijiet ta' Fawna u Flora Selvaggi fil-Periklu (CITES),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali u tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A7-0423/2012),
- A. billi 70 % tal-foqra tad-dinja jgħixu f'żoni rurali u urbani u jiddependu direttament fuq il-bijodiversità għall-għajxien u l-benessri tagħhom;
- B. billi l-għanijiet ewlenin tal-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika (CBD) huma li jrawmu l-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-bijodiversità u li jiġu indirizzati l-ostakoli li jimpedixxu l-użu tagħha;
- C. billi fornituri tar-riżorsi ġenetiċi u l-persuni li jkollhom għarfien tradizzjonali relatat ta' spiss jappartjenu lil pajjiżi li qed jiżviluppaw li għandhom bijodiversità kbira;
- D. billi l-leġislazzjoni dwar l-aċċess nazzjonali u l-qsim tal-benefiċċji (ABS), adottata bħala parti mill-proċess tas-CBD, harget bħala tweġiba għall-prattiki tal-bijoprospettar u l-bijopiraterija;
- E. billi definizzjoni komuni tal-bijopiraterija hija l-prattika industrijali tal-privatizzazzjoni u tal-privattivi fuq il-baži tal-għarfien tradizzjonali jew ir-riżorsi ġenetiċi ta' popli indiġeni, minghajr awtorizzazzjoni jew l-għoti ta' kumpens lill-pajjiżi minn fejn ikunu ġejjin;
- F. billi s-CBD u l-Protokoll ta' Nagoya tagħha jehtieġu li l-bijoprospetturi jkunu "kunsens infurmat minn qabel" (PIC) minn u jilhqqu "pattijiet li fuqhom ikun hemm qbil reċiproku" (MAT) ma' pajjiżi tal-orijini jew komunitajiet lokali u indiġeni b'rabta mal-għarfien tradizzjonali assoċjat mal-riżorsi ġenetiċi, u li jaqsmu l-benefiċċji mill-bijoprospettar ma' pajjiżi u komunitajiet tal-orijini;
- G. billi l-iskema ABS li qed tevolve fl-ambitu tas-CBD topera b'mod kumplementari mal-WTO u mal-Aspetti Kummerċjali tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettwali (WTO-TRIPS), l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Proprietà Intellettwali (WIPO), l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agricoltura (FAO), l-Unjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Godda ta' Pjanti (UPOV), u l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha (WHO);
- H. billi l-governanza tal-ABS hija riflessa wkoll f'għadd ta' strumenti tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-1948, il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici tal-1966, u l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali tal-1966;
- I. billi l-Artikolu 27(3)(b) tal-ftehim TRIPS tad-WTO jagħti d-dritt lill-gvernijiet sabiex jeskludu mill-privattivabbiltà l-pjanti, l-annimali u l-proċessi 'essenzjalment' bijoloġiċi, filwaqt li l-mikroorganizmi u l-proċessi mhux bijoloġiċi u mikrobijoloġiċi huma eliġibbli għall-privattivi;
- J. billi l-bijodiversità tipprovdi firxa kbira ta' servizzi tal-ekosistema, bħall-ilma lokali, il-provvista tal-ikel, il-materjali li jsostnu l-għajxien u r-regolamentazzjoni tal-ilma; u billi d-degrad ambjentali johloq sfidi godda għall-konservazzjoni u l-użu sostenibbli ta' firxa wiesgħa ta' speċijiet u riżorsi ġenetiċi bħala baži għas-sigurtà tal-ikel u l-iżvilupp agrikolu sostenibbli;
- K. billi t-Trattat Internazzjonali dwar ir-Riżorsi Ġenetiċi tal-pjanti għall-Ikel u l-Agricoltura (ITPGR), li kien ġie nnegozjat fi hdan l-ambitu tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agricoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO), jimmira lejn il-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tar-riżorsi ġenetiċi tal-pjanti għall-ikel u l-agricoltura u l-qsim ġust u ugwali tal-benefiċċji li jirriżultaw mill-użu tagħhom, f'armonija mas-CBD;
- L. billi l-membri tal-OECD jiddependu hafna mir-riżorsi ġenetiċi li ġejjin minn barra speċjalment għall-għelejjel, b'hekk il-kooperazzjoni internazzjonali fuq il-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tar-riżorsi ġenetiċi tkun essenzjali;

It-Tlieta 15 ta' Jannar 2013

- M. billi l-istimi jindikaw li tliet kwarti tal-popolazzjoni tad-dinja tiddependi minn mediċini tradizzjonali naturali u li madwar nofs id-drogi sintetiċi għandhom oriġini naturali;
- N. billi diversi konvenzjonijiet u ftehimiet internazzjonali, inkluż il-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika (CBD), it-Trattat Internazzjonali dwar ir-Riżorsi Ġenetiċi tal-pjanti għall-Ikel u Agrikoltura (ITPGR), id-Dikjarazzjoni tad-Drittijiet tal-Popli Indigeni (DRIPS), il-Konvenzjoni tal-Unesco dwar il-Protezzjoni tal-Patrimonju Kulturali Intangibbli, jindirizzaw is-sugġett ta' għarfien tradizzjonali;
- O. billi l-Artikolu 8(j) tas-CBD jimpenja lill-partijiet biex jirrispettaw, jippreservaw u jżommu l-għarfien tradizzjonali u li "jinkoraġġixxu l-qsim ġust tal-benefiċċji li jirriżultaw mill-użu" ta' tali għarfien;
- P. billi d-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti tal-2007 dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni tikkonferma d-dritt li jinżamm, jiġi kkontrollat, imħares u żvilupp tal-għarfien tradizzjonali tagħhom;
- Q. billi fl-2009, l-Assemblea Ġenerali tal-WIPO tat istruzzjonijiet lill-Kumitat Intergovernattiv tagħha (KIG) sabiex jiġi żvilupp strument internazzjonali għall-protezzjoni tar-riżorsi ġenetiċi, tal-għarfien tradizzjonali u tal-espressjonijiet kulturali tradizzjonali;

I. *Diversità ġenetika u MDGs*

1. Ifakkar ir-rabta diretta bejn il-protezzjoni tal-bijodiversità u l-kisba tal-MDGs, b'mod partikolari MDG 1 li tiffoka fuq l-eradikazzjoni tal-faqar u l-ġuħ estrem; jenfasizza l-importanza ta' bijodiversità u ekosistemi b'saħħithom għall-agrikoltura, il-forestrija u s-sajd f'perspettiva ta' żvilupp sostenibbli;
2. Jenfasizza li s-CBD hija tasew differenti minn trattati ambjentali internazzjonali oħra fis-sens li tagħti rwol esplicitu u prominenti lill-kwistjonijiet tal-ġustizzja u l-ekwità fil-konservazzjoni u l-użu tal-bijodiversità.
3. Jenfasizza l-fatt li, għalkemm m'hemmx definizzjoni aċċettata b'mod ġenerali tat-terminu 'bijopiraterija', dan jista' jirreferi għall-misapproprijazzjoni u/jew l-ibbenefikar kummerċjali illeċitu mill-użu ta' għarfien tradizzjonali u ta' riżorsi ġenetiċi, u jenfasizza li għandu jsir aktar xogħol sabiex tiġi ċċarata u kkonsolidata t-terminoloġija ġuridika, b'mod partikolari bil-hsieb ta' definizzjoni tat-terminu "bijopiraterija", abbażi ta' figuri awtorevoli;
4. Jenfasizza l-isfidi li jirriżultaw mid-drittijiet ta' proprjetà intellettwali (DPI) fuq ir-riżorsi ġenetiċi u l-għarfien tradizzjonali f'pajjiżi li qed jiżviluppaw f'termini ta' aċċess għall-mediċina, il-produzzjoni ta' drogi ġenetiċi u l-aċċess tal-bdiewa għaž-żerriegħa; jenfasizza, kif misthoqq, li l-politika kummerċjali tal-UE relatata mad-DPI trid tkun konsistenti mal-oġettiv tal-Koerenza tal-Politika għall-Iżvilupp kif imħaddan fit-Trattat tal-UE;
5. Ifakkar li s-CBD u l-Protokoll ta' Nagoya jikkostitwixxu l-qafas prinċipali għall-governanza tal-aċċess u l-qsim tal-benefiċċji (ABS); jinnota li l-governanza relatata mad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, ir-riżorsi ġenetiċi u t-tnaqqis tal-faqar jikkonċernaw ukoll lid-WTO, il-FAO, id-WHO u d-WIPO, u b'hekk jinholqu sfidi biex jiġi żgurat approċċ koerenti fl-appoġġ tagħhom għas-sistema tas-CBD; jinsisti li dawn l-istituzzjonijiet internazzjonali għandhom jappoġġaw u mhux imorru kontra r-reġim CDB;
6. Itenni r-rispett tiegħu lejn ir-riżultati miksuba fil-qasam tal-protezzjoni internazzjonali tad-drittijiet tal-popolazzjonijiet indigeni għar-riżorsi ġenetiċi u ta' tip ieħor tagħhom u għall-għarfien tradizzjonali assoċjat, stabbiliti fid-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indigeni, fil-Konvenzjoni Nru 169 tal-ILO, fl-Artikolu 8 (j) tas-CBD u fil-Protokoll ta' Nagoya. Jesprimi it-thassib tiegħu għall-erożjoni ġenetika li qed isseħh bhala konsegwenza tal-predominanza kważi esklużiva, fuq is-suq, taż-żrieragħ tal-produzzjoni industrijali, jiġifieri ż-żrieragħ protetti minn drittijiet tal-proprjetà intellettwali, askapitu tal-varjetajiet tradizzjonali taż-żrieragħ;

Agrikoltura u saħħa

7. Ifakkar fil-htieġa għal firxa wiesgħa ta' Riżorsi Ġenetiċi għall-Ikel u l-Agrikoltura (GRFA) biex tiġi żgurata provvista aħjar tas-servizz tal-ekosistema; jenfasizza li l-użu tal-GRFA huwa kruċjali għas-sigurtà alimentari, is-sostenibbiltà agrikola u ambjentali u biex jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima;

It-Tlieta 15 ta' Jannar 2013

8. Jenfasizza l-fatt li l-kisba tal-MDG 1 tiddependi fost l-oħrajn minn kif niġġestixxu l-ekosistemi agrikoli; jenfasizza, f'dan il-kuntest, li filwaqt li t-tnaqqis tal-impatt negattiv li l-agrikoltura jista' jkollha fuq l-ambjent jirrikjedi firxa wiesgħa ta' diversità ġenetika tal-għelejjel biex ikun żgurat provvista aħjar tas-servizz tal-ekosistema, id-diversità tal-għelejjel tippermetti bdiewa speċifikament foqra u zghar li jiddiversifikaw id-dieti u l-introjti tagħhom; jenfasizza b'mod ugwali li d-diversità ġenetika tal-għelejjel tikkonferixxi reżistenza fit-tibdil tal-klima;

9. Ifakkar li l-varjetajiet selvaġġi ta' pjanti kkultivati li huma importanti għas-sigurtà alimentari tal-Istati Membri tal-UE jinstabu l-aktar f'pajjiżi li qed jiżviluppaw; ihegġegħ lill-UE, fi hdan il-kompetenza tal-Konvenzjoni tal-UPOV, tastjeni milli tappoġġa l-introduzzjoni ta' leġislazzjoni li tista' tohloq ostakoli għad-dipendenza tal-bdiewa minn żerriegħa maħsuda, minhabba li din tikser id-dritt għall-ikel f'pajjiżi li qed jiżviluppaw.

10. Ifakkar li l-"eċċezzjoni tal-bdiewa", skont il-Konvenzjoni tal-UPOV, hija partikolarment importanti għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw peress li tippermetti lill-bdiewa li jzommu żrieragħ minn varjetajiet godda u jergħu jizirgħuhom għall-iskopijiet tal-ikel tas-soltu (u għalhekk tiżdied is-sikurezza tal-ikel); jiddispijaċih madankollu li, filwaqt li huwa fl-interess tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw li jzommu u jestendu l-eżenzjonijiet mid-drittijiet ta' min ikabbar il-pjanti, id-drittijiet tal-bdiewa ddgħajfu friformi konsekuttivi tal-Konvenzjoni tal-UPOV;

11. Jinnota li l-FAO qed tiehu rwol minn ta' quddiem fl-iżvilupp ta' skemi speċjalizzati tal-ABS rilevanti għall-ikel u l-agrikoltura; jistieden lill-UE tappoġġa t-talbiet tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex tiżgura appoġġ tal-baġit (BS) xieraq fi kwalunkwe mekkaniżmu/strument settorjali għid skont il-FAO, kif ukoll biex tiżgura konsistenza u titjib fis-sinerġija mas-CDB u l-Protokoll ta' Nagoya tagħha;

12. Ifakkar li r-riżorsi ġenetiċi, fost l-oħrajn fil-forma ta' medicina tal-hxejjex, jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għar-riċerka u l-iżvilupp farmaċewtiċi u l-aċċess għall-medicina; itenni li d-drittijiet ta' proprjetà intellettuali ma għandhomx ifixxlu l-aċċess għal mediċini bi prezzijiet aċċessibbli, speċjalment meta dawn id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali jkunu jiddependu fuq riżorsi ġenetiċi li joriġinaw minn pajjiżi li qed jiżviluppaw;

13. Jistieden lill-UE tastjeni milli tisforza pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod speċjali LDCs, permezz ta' ftehimiet bilaterali biex jaċċettaw standards ta' proprjetà intellettuali estensivi rigward, pereżempju żrieragħ u mediċini, bi qbil mal-Politika tal-UE għall-Koerenza u l-Iżvilupp (PCD);

14. Jenfasizza li l-ġlieda kontra l-bijopiraterija tinvolvi li l-implimentazzjoni u l-aġġornament tal-arranġamenti eżistenti għall-aċċess multilaterali u l-qsim tal-benefiċċji fl-oqsma tal-agrikoltura u s-sahha, bħat-Trattat Internazzjonali dwar ir-Riżorsi Ġenetiċi tal-pjanti għall-ikel u Agrikoltura (ITPGR), pereżempju billi jiġu kkunsidrati modi godda biex jizdiedu r-riżorsi għall-Fond għall-Qsim tal-Benefiċċji, jew il-Laqgħa Intergovernattiva tal-WHO dwar it-Thejjiġa għall-Influwenza Pandemika;

15. Huwa tal-fehma li l-ftehimiet futuri bilaterali u multilaterali għall-armonizzazzjoni, u b'mod partikolari dawk li jikkoncernaw l-ambitu tal-eċċezzjonijiet u l-limitazzjonijiet għad-drittijiet tal-privattivi, se jehtieġu skrutinju bir-reqqa minn perspettiva ta' żvilupp, bl-għan li tinkiseb ekwità globali għas-sahha pubblika fl-ispirtu tal-implimentazzjoni tal-Paragrafu 6 tad-Dikjarazzjoni ta' Doha dwar il-Ftehim TRIPS, billi jiġi salvagwardjat l-għarfien u, b'rabta mad-drittijiet ta' min irabbi l-pjanti, billi jiġi żgurat aċċess għaž-żerriegħa;

II. Drittijiet tal-komunitajiet indiġeni u lokali għall-għarfien tradizzjonali

16. Jinnota li l-għarfien tradizzjonali jindika l-għarfien li jkollhom komunitajiet speċifiċi indiġeni u lokali u li huwa maqsum fost hafna segmenti tas-soċjetà ta' reġjun jew pajjiż partikolari; jirrimarka li l-għarfien tradizzjonali jinkludi "valuri intanġibbli" u li ž-zamma tal-patrimonju kulturali fil-fatt hija ta' importanza primarja fl-espressjonijiet kollha tiegħu, inklużi l-valuri soċjali, reliġjużi, kulturali u ta' pajaġġ;

17. Jindika li tliet kwarti tal-popolazzjoni dinjija tiddependi minn medicina tradizzjonali naturali derivata mill-pjanti; jemmen għalhekk li l-bijopiraterija tfisser li hemm każ qawwi għall-protezzjoni ta' għarfien tradizzjonali, b'mod partikolari meta tiġi assoċjata ma' riżorsi ġenetiċi ta' valur ekonomiku għall-industrija;

18. Jenfasizza l-periklu li l-għarfien tradizzjonali jiġi vvalutat mil-lat merkantili biss; jindika li qafas eżistenti tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali ma jidholx fi grupp eteroġenu bħal tal-persuni li jkunu jippossjedu għarfien tradizzjonali; jenfasizza għalhekk il-htieġa li tiġi stabbilita sistema internazzjonali tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali sui generis li tippreserva d-diversità tal-interess ta' komunitajiet lokali u tirrifletti d-dritt konswetudinarju eċċ.;

19. Jinnota bi thassib li d-diffikultajiet li qed jiffaċċjaw id-detenturi tal-għarfien tradizzjonali jinkludu l-monitoraġġ u l-infurzar, jiġifieri jitgħallmu li sehh xi ksur u jiksbu rimedji fil-hin; jiddispaċiħ f'dan il-kuntest li l-għarfien tradizzjonali assoċjat mar-riżorsi ġenetiċi mhu kopert mill-ebda miżura ta' monitoraġġ tal-Protokoll ta' Nagoya, peress li ma hemm l-ebda obbligu li tiġi żvelata l-informazzjoni tal-"punt ta' kontroll" dwar l-għarfien tradizzjonali użat, filwaqt li ċ-ċertifikat ta' konformità rikonoxxut internazzjonalment ma jkoprix l-għarfien tradizzjonali assoċjat mar-riżorsi ġenetiċi, u dan jillimita l-possibiltajiet tat-traċċar tal-bijopiraterija b'rabta ma' dan l-għarfien tradizzjonali; huwa tal-fehma li l-UE għandha tagħti lill-għarfien tradizzjonali mill-inqas l-istess livell ta' protezzjoni tar-riżorsi ġenetiċi meta timplimenta l-Protokoll ta' Nagoya;

20. Jenfasizza li r-regolamenti mfassla għall-protezzjoni tar-riżorsi ġenetiċi u l-għarfien tradizzjonali assoċjat tagħhom għandhom ikunu konformi mal-impenji internazzjonali dwar il-promozzjoni u r-rispett tad-drittijiet tal-popli indiġeni kif stabbilit fid-Dikjarazzjoni tan-NU tal-2007 dwar id-Drittijiet tal-Popli Indiġeni (UNDRIP) u l-Konvenzjoni tal-ILO tal-1989 dwar Popli Indiġeni u Tribali (Nru 169);

21. Jirrikonoxxi r-rwol potenzjali tas-sistema tal-proprjeta' intellettuali u tal-privattivi fil-promozzjoni tal-innovazzjoni, tat-trasferiment u tat-tixrid tat-teknoloġiji għall-vantaġġ reciproku tal-partijiet interessati, tal-fornituri, tad-detenturi u tal-utenti tar-riżorsi ġenetiċi, tad-derivati tagħhom u tal-għarfien tradizzjonali assoċjat b'mod li jiffavorixxi l-benesseri soċjali u l-iżvilupp, filwaqt li jiġi enfazzat il-bżonn ta' prevenzjoni tal-effetti negattivi tas-sistema tad-drittijiet ta' proprjeta' intellettuali u tal-privattivi fuq l-applikazzjoni min-naħa tal-popolazzjonijiet indiġeni u tal-komunitajiet lokali tal-għarfien tradizzjonali, tal-liġijiet, il-prassi u s-sistemi ta' għarfien tagħhom u fuq il-kapaċità tagħhom li jużaw, jiżviluppaw, joħolqu u jiproteġu l-għarfien tagħhom fil-qasam tar-riżorsi ġenetiċi; jindika li, f'ċerti ċirkostanzi, il-popolazzjonijiet indiġeni jew il-komunitajiet lokali jistgħu jqisu l-kuntratti bejn il-partijiet bhala soluzzjoni fattibbli għall-finijiet tal-kondiviżjoni tal-benefiċċji u tal-harsien tal-interessi tagħhom filwaqt li jithares l-ambjent u tiġi evitata ħsara soċjali u ekonomika, eż. permezz ta' klawnsoli ta' salvagwardja;

III. *L-indirizzar tal-bijopiraterija – it-triq lejn il-progress*

22. Jindika li l-bijopiraterija tista' tiġi attribwita għan-nuqqas ta' regolamenti nazzjonali u mekkaniżmi ta' infurzar fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u n-nuqqas ta' mekkaniżmu ta' konformità f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, filwaqt li jiżgura li r-riżorsi ġenetiċi ġew akkwistati skont il-PIC u l-MAT f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali ABS tal-pajjiżi fornituri; jilqa', f'dan il-kuntest, l-abbozz ta' regolament sottomess mill-Kummissjoni li l-għan tiegħu huwa li jkun implimentat il-Protokoll ta' Nagoya dwar Access Għar-Riżorsi Ġenetiċi u l-Qsim tal-Benefiċċji; jinsisti b'mod ugwali fuq l-importanza li jkunu pprovduti mekkaniżmi ta' rikors effettivi f'każ ta' tilwim u access għall-ġustizzja;

23. Ifakkar li implimentazzjoni effikaċi tal-Protokoll tiddependi minn azzjonijiet li jridu jittiehdu kemm f'pajjiżi żviluppati u kif ukoll f'dawk li qed jiżviluppaw; jinnota li l-elaborazzjoni tal-leġiżlazzjoni ABS fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw hija kundizzjoni minn qabel għall-obbligu tal-pajjiżi utenti biex jikkonformaw mar-rekwiziti tal-PIC; jinnota madankollu li din it-talba tohloq sfida reali għalihom peress li tehtieg bini tal-kapaċità ġuridika u istituzzjonali sostanzjali;

24. Jenfasizza li l-obbjettivi tas-CBD se jinkisbu biss jekk ikun hemm qsim ġust u ekwu tal-benefiċċji; ihegġeġ lill-UE u lill-Istati Membri tagħha jappellaw għal ratifika mgħaġġla tal-Protokoll ta' Nagoya sabiex tkun tista' tiġi miġġielda l-bijopiraterija u titjieb il-ġustizzja u l-ekwità fl-iskambju ta' riżorsi ġenetiċi; jenfasizza r-rwol tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-UE fl-għoti ta' għajjnuna lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw għall-bini tal-kapaċità legali u istituzzjonali fuq kwistjonijiet tal-access u l-qsim tal-benefiċċji; jemmen li għandu jinghata appoġġ lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw fil-bini ta' bazijiet tad-data tal-għarfien tradizzjonali u fil-fehim tas-sistemi ta' applikazzjoni tal-privattivi;

25. Itenni li, fuq l-isfond tar-riżoluzzjoni tal-10 ta' Mejju 2012 tiegħu dwar il-privattivi tal-proċessi bijoloġiċi essenzjali⁽¹⁾, il-protezzjoni eċċessivament wiesgħa bil-privattivi fil-qasam tat-trobbija tista' tostakola l-innovazzjoni u l-progress, għad-detriment tal-imprizi żgħar u ta' daqs medju li jrabbu, billi tibblokka l-access għal riżorsi ġenetiċi;

⁽¹⁾ Testi adottati, P7_TA(2012)0202.

It-Tlieta 15 ta' Jannar 2013

Titjib tar-rekwiziti tal-bażi tad-data u tal-iżvelar relatati mar-riżorsi ġenetiċi u l-ġharfien tradizzjonali

26. Jiġbed l-attenzjoni lejn il-proposta magħmula minn pajjiżi li qed jiżviluppaw għal regolament li jorbot li jkun jirrikjedi li l-applikanti għal privattivi biex (a) jiżvelaw is-sors u l-orijini tar-riżorsi ġenetiċi u l-ġharfien tradizzjonali assoċjat (ATK) użati f'invenzjonijiet, (b) jipprovdu provi ta' PIC minn awtoritajiet kompetenti fil-pajjiż fornitur u (c) jipprovdu provi ta' qsim ġust u ekwu tal-benefiċċji, li għandu jiġi ċertifikat f'ċertifikat internazzjonali tal-orijini;

27. Jiddispaċi għan-nuqqas ta' statistiki ċari dwar il-bijopiraterija u l-miżapproprijazzjoni, u jistieden li jkun hemm aktar riċerka mill-UE u l-iżvelar ta' informazzjoni f'dan il-qasam sabiex tiġi rimedjata din is-sitwazzjoni; jenfasizza wkoll il-htieġa ta' data ahjar dwar in-numru u l-kontenut ta' kuntratti ABS; jikkunsidra li din tista' tiġi miġbura bit-twaqqif ta' sistema ta' notifika u bażi tad-data permezz taċ-Ċentru ta' Skambju ta' Tagħrif CBD;

28. Jemmen li strument li jorbot huwa l-iktar mod sikur kif il-miżuri relatati mal-bijodiversità fis-sistema tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali jiġu implimentati minn pajjiżi utenti; ihegġeġ biex jittiehdu passi sabiex l-ġhoti ta' privattivi jkun dipendenti fuq konformità ma' rekwizit obbligatorju li jiġi żvelat l-orijini ta' kwalunkwe riżorsa ġenetika/ġharfien tradizzjonali f'applikazzjonijiet għal privattivi; jenfasizza li dan l-iżvelar għandu jinkludi prova li r-riżorsa ġenetika/ġharfien tradizzjonali inkwistjoni jkunu ġew akkwistati skont ir-regoli applikabbli (jiġifieri kunsens infurmat minn qabel u pattijiet li fuqhom ikun hemm qbil reċiproku);

29. Jenfasizza li strument internazzjonali li jinkludi rekwiziti ta' żvelar u bażijiet tad-data għall-protezzjoni tar-riżorsi ġenetiċi mhux sostitut għall-aċċess effikaċi u l-mekkanizmu tal-qsim tal-benefiċċji fil-livell nazzjonali;

30. Huwa tal-fehma li n-notifika diretta minn utenti tal-kumpaniji li jużaw riżorsi ġenetiċi jew ġharfien tradizzjonali assoċjat, l-utilizzazzjoni ta' ċertifikati ta' konformità u l-istudju ta' għażliet ta' litigazzjoni fi hdan u barra l-ġurisdizzjoni nazzjonali, jistgħu wkoll jikkontribwixxu wkoll b'mod effikaċi biex jitrażżnu l-każijiet potenzjali ta' bijopiraterija;

31. Iqis li sistema ċara u koerenti tad-drittijiet għall-proprjetà intellettuali tista' tikkontribwixxi għall-holqien ta' ġharfien u t-tixrid tiegħu fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, għall-benefiċċju tal-impreditorija lokali, ir-riċerka, l-edukazzjoni u t-taffija tal-faqar;

Hidma għal sistema ta' governanza globali koerenti

32. Jinsisti li l-ftehim TRIPS tad-WTO għandu jkun kompatibbli mas-CBD-il-Protokoll ta' Nagoya, u għalhekk iqis bhala kruċjali li jiġu stabbiliti rekwiziti obbligatorji fuq l-iżvelar tal-orijini ta' riżorsi ġenetiċi matul proċeduri ta' privattivi, u b'hekk ikun possibbli li jiġi kkontrollat jekk dawn kinux akkwistati legalment skont il-PIC u l-MAT;

33. Jenfasizza li dawn ir-rekwiziti jistgħu jiġu introdotti permezz ta' emenda tal-Ftehim WTO-TRIPS jew fl-ambitu tad-WIPO, fil-kuntest tad-diskussjonijiet li għaddejjin dwar it-twaqqif ta' strument(i) ġuridiku/ci internazzjonali ġdid/ġodda għall-protezzjoni effikaċi ta' riżorsi ġenetiċi, ġharfien tradizzjonali u espressjonijiet kulturali tradizzjonali; jitlob li l-UE b'mod partikolari biex tappoġġa, f'konformità mal-PCD, it-talba tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw li jkun emendat il-Ftehim WTO-TRIPS billi jiddaħhal Artikolu 29a (ġdid) dwar l-iżvelar tal-orijini ta' Riżorsi Ġenetiċi u/jew ta' Ġharfien Tradizzjonali Assoċjat skont il-Protokoll ta' Nagoya; jilqa', bhala l-ewwel pass, il-fatt li l-proposta tal-UE għal regolament dwar l-aċċess għal riżorsi ġenetiċi u l-qsim tal-benefiċċji tipprevedi rekwizit obbligatorju ta' żvelar tal-orijini ta' kwalunkwe riżorsa ġenetika u ta' ġharfien tradizzjonali assoċjat;

It-Tlieta 15 ta' Jannar 2013

34. Jistieden lill-Kummissjoni tagħti istruzzjonijiet lin-negozjaturi tagħha fi hdan il-KIG tad-WIPO u fir-rieżami tat-TRIPS biex jikkunsidraw bhala l-punt ta' tluq tagħhom il-Protokoll ta' Nagoya u biex, waqt in-negozjati, jikkoncentraw fuq l-armonizzazzjoni tal-qafas ġuridiku tas-CBD ⁽¹⁾ u l-Protokoll ta' Nagoya tagħha, u d-WIPO, it-TRIPS, l-ITPGRFA ⁽²⁾ u l-Konvenzjoni UPOV ⁽³⁾, kif ukoll il-UNCLOS ⁽⁴⁾ fir-rigward tar-riżorsi ġenetiċi marittimi; jinnota li l-Ftehim TRIPS jeskludi b'mod tranżitorju lill-pajjiżi l-anqas żviluppati ⁽⁵⁾; jishaq fuq il-fatt li dan l-approċċ irid jiġi ppreservat fir-rigward ta' kwalunkwe reviżjoni li tista' tirriżulta mill-proċess tas-CBD-Nagoya;

35. Jilqa' pożittivament l-inizjattivi biex tinghata għażla alternattiva lill-korpi strettament kummerċjali, pereżempju l-Faċilità Dinjija għall-Infommazzjoni dwar il-Bijodiversità (GBIF) li tippromwovi l-aċċess liberu u miftuħ għad-data dwar il-bijodiversità permezz tal-kooperazzjoni globali bejn id-diversi gvernijiet, organizzazzjonijiet u partijiet interessati internazzjonali ohra;

36. Jinnota l-hidma tal-Kumitat Intergovernattiv dwar il-Proprietà Intellettwali u r-Riżorsi Ġenetiċi tal-WIPO (Organizzazzjoni Dinjija tal-Proprietà Intellettwali), u jhegġeg it-tehid ta' miżuri simili u l-użu ta' definizzjonijiet konsistenti fil-livell tal-UE;

o

o o

37. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jghaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika.

⁽²⁾ Trattat Internazzjonali dwar ir-Riżorsi Ġenetiċi tal-Pjanti għall-Ikel u l-Agricoltura.

⁽³⁾ Unjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Ġodda ta' Pjanti.

⁽⁴⁾ Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Dritt tal-Bahar.

⁽⁵⁾ Artikolu 66(1), TRIPS; Deċiżjoni tal-Kunsill għall-Ftehim TRIPS tad-29 ta' Novembru 2005.